

Földrajz

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóba jutó versenyzőknek az első forduló után pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva. A pályamunkát egy nyomtatott példányban és egy CD-n kell beadni (a CD-n egy darab pdf típusú file-ban legyen az egész dolgozat, a file neve pedig a jelige legyen).

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott – maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűkarakterrel kezdődő, konszolidált – kifejezést rá kell írni a pályamunkára és a CD-re, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **5. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező az **5. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát (nyomtatva ill. CD-n) és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítania az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV földrajz pályamunka/pályamunkák".

Csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjesztetni az Oktatási Hivatalba, akiknek az első fordulóbeli dolgozata a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A pályamunka terjedelme, a kötelezően megadandó tartalomjegyzék és irodalomjegyzék, valamint az ábrák, a táblázatok, az esetleges mellékletek, hivatkozásjegyzék leszámításával, 10-15 gépelt oldal lehet (12-es betűmagasság, 1,5-es sortávolság, 2,5cm margó). A munka teljes terjedelme legfeljebb 25 oldal lehet. A megadottnál kisebb vagy feleslegesen nagyobb terjedelmű pályamunkák esetében csökkentett pontszám jár.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- A versenyzőknek önálló munkát kell végezniük. Fontos egyrészt a saját eredmények, következtetések, gondolatok jelentős súlya a pályamunkában, másrészt kerülni kell több bekezdés, több oldal átvételét más munkából (írott, internetes). Igyekezzenek a különböző szakirodalmi forrásokból származó információk szintetizálására (rövid összegzésére, vélemények ütköztetésére, különböző álláspontok bemutatására stb.).
- A pályamunka szövegében a más munkákból (nyomtatott formájú cikkekből, könyvekből stb., ill. interneten megjelent munkákból stb.) vett tények, gondolatok stb. esetében a tudományos munkákban szokásos hivatkozási formát **kötelező** használni: szükséges a szövegekőzi (vagy lábjegyzetes) hivatkozás az adott forrásmunkára (szerző, év [pl. Kovács K. 2004], esetleg oldalszám, ahol fellelhető az információ), s a hivatkozott munkákat az irodalomjegyzékben (ABC-sorrendben) tételesen le kell írni (szerző, év, cím, kiadó, kiadás helye; ill. szerző, év, cím, folyóirat évfolyama, száma, oldalszám [oldaltól oldalig]). Egy munkából való szó szerinti idézéskor idézőjel használata és pontos oldalszám megadása is kötelező. A szövegekőzi (vagy lábjegyzetes) hivatkozások hiánya, illetve a felhasznált forrásmunkákból összeállított irodalomjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- Szükséges a fejezeteket sorszámozni, a munkát oldalszámokkal ellátni. A pályamunkába illesztett ábrákat (térkép, kép, fotó stb., összefoglaló néven ábrák) és táblázatokat sorszámozni kell: 1. ábra, 2. ábra ...; 1. táblázat, 2. táblázat Emellett címmel kell ellátni, valamint a nem önálló készítésű, összeállítású ábrák, táblázatok esetében a forrást is fel kell tüntetni (pl. Forrás: KSH 1999). A szövegben az ábrák, táblázatok feldolgozásakor, elemzésekor szükséges ezekre hivatkozni. A forrásmegjelölések hiánya,

illetve az irodalomjegyzékben az ábrák, táblázatok forrásai feltüntetésének hiánya esetén csökkentett pontszám jár.

- Kerülni kell a költséges, díszes megjelenítést, de az egyszerű bekötési mód ajánlott (spirálozás stb.).
- A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül. Nem adható be saját, korábbi versenydíszakban írt, vagy ezzel nagyrészt megegyező pályamunka.

A verseny anyaga

Első forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).
Tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből.
A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Második forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).
A földrajzi kompetenciákat mérő feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből (például tesztkérdések, szövegelemzés, diagramelemzés, hibakutatás, kiegészítés, számítási feladat, rövid esszé írása, és aktuális természeti - társadalmi folyamatok elemzése, bemutatása egyéb, változatos feladattípusokban).
Egyes feladatok megoldásához számológép, vonalzó és körző használata szükséges lehet, ezért ezek használata engedélyezett.
Egyes feladatok megoldásához az elmúlt időszak természet- és társadalomföldrajzi vonatkozású eseményeiről szóló hazai, külföldi hírek és hazai tudományos cikkek ismerete segítséget jelenthet.
- Pályamunka (elérhető pontszám 100 pont)
A pályamunkák értékelése a következő szempontok szerint történik: tartalom 70 pont, illusztráció 20 pont, felhasznált irodalom 10 pont.
A pályamunkánál a versenybizottság az önálló kutatást, tényfeltárást, elemzéseket, gondolatokat, saját készítésű ábrákat, képeket, egyes témánál a terepbejárást, felmérést, interjúkészítést, illetve saját számításokat stb. kiemelten értékeli. A pályamunka esetében célszerű a logikus szerkezet, a bevezetésben a kutatási célok, kérdések világos megfogalmazása, valamint a munka végén egy rövid összegző zárófejezet.

A pályamunkák témái (a pályamunka címe a témacímtől eltérő is lehet):

1. Lokális vízrajzi adottságok előnyei, hátrányai egy településen/településrészen és szűkebb térségében. Írja le röviden, milyen vízrajzi adottságai vannak a vizsgált településnek, illetve környezetének (célszerű lehet a lakóhely és környéke)! Mutassa be az ezekkel járó előnyöket, hasznosítási lehetőségeket, valamint az esetleges veszélyeket, károkat, az ezek ellen való védekezést; mindezeket konkrét tevékenységek, projektek formájában! Tehet javaslatokat újabb fejlesztési lehetőségekre, projektekre is.

2. Természeti/társadalmi/kulturális értékek, mint esetleges hungarikumok egy település és környezete esetében. Írja le röviden, mit jelent a hungarikum és miért fontos! Mutassa be egy település és környezetének (célszerű lehet a lakóhely és környéke) olyan természeti/társadalmi/kulturális értékeit, amelyek esélyesek lehetnek a hungarikumok közé kerülésre, és indokolja ezek létjogosultságát!

3. Az energiatakarékosság jellemzői egy településen/településrészen. Írja le röviden, mit jelent az energiatakarékosság és miért van szükség rá! Mutassa be és elemezze egy település/településrész (célszerű lehet a lakóhely) ezirányú törekvéseit, konkrét projektjeit az elmúlt évekből! Tehet javaslatokat újabb fejlesztési lehetőségekre, projektekre is.

4. A modern információs és kommunikációs technológia használata egy településen/településrészen. Írja le röviden, hogy mit jelent az információs és kommunikációs technológia és miért fontos ez napjainkban! Mutassa be és elemezze egy település/településrész (célszerű lehet a lakóhely) ezen

technológiáinak modern formáit, hasznosítási lehetőségeit, akár konkrét projektjeit az elmúlt évekből! Tehet javaslatokat újabb fejlesztési lehetőségekre, projektekre is.

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 60 pont)
Kérdések egyrészt a pályamunka tartalmával, a felhasznált irodalommal, az illusztrációkkal kapcsolatban, másrészt a pályamunka tágabb témaköréhez kapcsolódó, a közép- és emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő témákból.

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2017. november 7. (kedd), 14 óra

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a 150 pontot.
- A beküldött feladatlapok közül a továbbjutási létszámhatárnak legfeljebb a másfélszeresét kitevő legjobbakat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2017. december 1-ig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni) **2018. február 2-ig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat és pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második forduló időpontja: 2018. január 4. (csütörtök), 10 óra

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- Az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2018. február 2-ig** értesíti az érintett iskolákat a második forduló írásbeli részének eredményéről.
- A versenybizottság az első és második forduló feladatlapjainak és a pályamunkának az összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket. Az összesített eredményről az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2018. március 21-ig** értesíti az érintett iskolákat.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2018. április 11. (szerda)

- A döntőt az Oktatási Hivatal szervezi az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét az első és második fordulós feladatlap, a pályamunka és a döntő forduló pontszámának összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első és második forduló összesített pontszáma (második forduló utáni eredmény), majd az első forduló eredménye határozza meg a helyezést.